

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejema:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izjava vask dan zvečer izvešči modelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za epkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 20 vinarjev.

Na pisarna naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozi.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto . . . K 24— | Četrt leta . . . K 6—
Pol leta . . . 12— | En mesec . . . 2—
V upravnistvu prejeman na mesec K 1-90.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto . . . K 25— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . 13— | En mesec . . . 2-30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hrato se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez oziroma vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „Slovenskega Naroda“

Padec Bienerthovega sistema.

Dunaj, 27. junija.

Baron Bienerth je podal svojo demisijo, ki je bila od cesarja sprejeta. Razposlal je potom svojega biroja nekako utemeljitev tega koraka, v kateri se po stari navadi skuša izogniti važnemu in merodajnemu punctum saliens ter išče vzroka svojega padca v dejstvih, ki so le posledice velikanske porazke, katero so prinesle volitve vladni večini, kabinetu in njegovemu sistemu.

Veliko zadoščenje, ki ga danes zabelezuje vse slovansko opozicijsko časopisje nad padcem predstavitelja najobsežnejšega in najkonsekventnejšega poskusa germanizirati avstrijsko upravo, kar jih pozna naša politična zgodovina zadnjih desetletij, ni zaradi tega manjše, ker se je baron Bienerth odločil odstopiti sam ter prepustil ves kabinet, kolikor še obstoja, svojemu nasledniku.

Baron Gautsch, ki bo morda že v najbližjih urah poklican prevzeti posle ministrskega predsednika, zapuščine bar. Bienertha gotovo ne bo smatral za definitivum. Narobe, on in ministri, ki bodo tvorili novi kabinet so si v svesti, da gre tukaj za provizorium, ki se spremeni v definitivum šele, kadar bodo vse težkoče dosedanjega položaja odstranjene in delazmožnost parlamenta na podlagi nove, trdne večine nad vse dvome zagotovljena.

To je zaenkrat edina velevažna naloga barona Gautscha; reči se mora, da je on v prav posebni meri sposoben jo rešiti.

V sobotnem članku smo naznačili pot, po kateri se nam je zdel izhod iz dosedanje politične krize edino mogoč. Naše mnenje se je izkazalo za pravo; merodajni krogi so se odločili za najsigurnejše sredstvo: odstop Bienertha, provizorni kabinet s končnim ciljem, da se ga premeni v koalicijsko parlamentarno ministristvo, sloneče na trdno sestavljeni parlamentarni večini, ki se je popelje že zavezala na skupni delovni program, in katere posamezne stranke imajo svoje zaupnike na ministrskih stoli.

Prvi korak, katerega smo pričakovali od barona Bienertha, je storiti, mora se mu priznati, da je sicer pozno toda vendar še v pravem trenutku prišel od onega samospoznanja, ki ga je vsa politična javnost, izveščajočih, kateri so do zadnjega verjeli, da je v Avstriji mogoče vladati brez Slovanov in proti njim, že davnej pričakovala.

Mož, ki je pri vseh strankah radi svojega treznega mišljenja precej dobro zapisan, baron Gautsch, ki je ob priliki uvedbe splošne in enake volilne pravice dokazal, da zna biti brezobziren in odločen tudi napram faktorjem, ki le prevečkrat na škodo naravnemu razvoju posegajo v tek avstrijske politike, mož končno, ki ima zlasti dobre stike z mnogimi odličnimi poslanci dosedanje slovanske opozicije, je prevzel veliko in težko nalogo posredovatelja med strankami, zdravnika avstrijske politične bolezni.

Če je baron Gautsch — o čemur je težko dvomiti — prepričan, da je predpogoj vseh nadaljnjih njegovih korakov ta, da pred vsem očitno zavrne dosedanj sistem kot krivičen in škodljiv ter išče smer svoje politike v onih idejah, ki se mu nudijo v množični Avstriji skoraj same in v

onem principu, ki mora za vedno ostati za vsako vladno najvišji: brez Slovanov in proti njim ni v Avstriji nobenega razvoja več, tedaj je upati, da najde izhod iz kaosa in z nova poži in utrdi v domovini konstitucijsko življenje, katerega največji sovražnik je bil baš njegov prednik.

Kabinet, na čelo katerega stopi baron Gautsch ga v tem stremljenju ne bo mogel ovirati. Z izstopom dr. Weiskirchnerja in prof. Glombinskega je zgubilo Bienerthovo ministristvo svoj eminentno politični značaj — postalo je zgolj uradniško in s tem, da cesar niti Weiskirchnerju niti Glombinskemu ni imenoval naslednika temveč poveril vodstvo obeh resortov sekernim šefom, mu je očitno pritisnjen pečat provizornosti. Je seveda izključeno, da bi kak član tega kabineta obdržal svoj portfelj tudi v slučaju, če se posreči baronu Gautschu uspešno dokončati prevzeto misijo; trdi se tudi da baron Gautsch samega sebe smatra zgolj za provizornega upravitelja politične uprave in da hoče ostati v uradu le toliko časa, da bodo razmere razjasnjene in situacija rešena.

Misija barona Gautscha je dvojna: pridržati dosedanje stranke večine to je Nemce, krščanske socijale in Poljake v majoriteti, na drugi strani pa to večino razširiti na ta način, da ji pritegne Čehe in Jugoslovane.

Pridobiti Čehe za vladno je le na ta način mogoče, če pokaže vlada z vso resnostjo svojo odločnost perfekcionirati češko - nemški spor na Češkem. Pogajanja s češkimi strankami se bodo torej morala gibati paralelno s spravnimi konferencami med Čehi in Nemci, od katerih je le tedaj pričakovati pozitivnega uspeha, ako bode oba kompacijsenta prepričana, da podpira celo akcijo resnično objektivna vlada.

Stališče Jugoslovanov je v tem trenutku tem težje spoznati in označiti, ker je njih parlamentarna organizacija deloma še popolnoma nerazvita. Le dr. Šusteršič ima svoje ljudi pripravljene in razvija že prav živahno delavnost; o naprednih jugoslovanskih poslancih danes še ne vemo kako in kdaj se hočejo organizirati. Bilo bi nujno potrebno, da se to zgodi čim prej, ako se naj izognemo nevarnosti, da prevzemajo klerikalci vlogo merodajnih reprezentantov jugoslovanske državnozborske delegacije.

Pred par dnevi je bilo čitati v listih, da dalmatinski poslanci nikakor ne nameravajo zavzemati v novem parlamentu principijelno opozicijsko stališče. Treba pri tej priliki poudariti, da je ob spremenjenem političnem položaju nujna revizija našega stališča napram vladi.

Ako se v bodočem parlamentarnem ministristvu nudi Jugoslovanom priložnost objektivnega upoštevanja svojih gospodarskih, narodnih, kulturnih interesov, ter bi jugoslovanski minister našemu pomenu in številu primerno reprezentiral v kabinetu jugoslovanskega zaupnika, potem bi bilo principijelno odklanjajoče stališče gotovo napačno. Taktično in politično pogrešno bi bilo tudi se brez premisleka obsoditi na trdi opozicijski kruh in prepustiti klerikalcem, da sami prevzamejo ugodnosti in uspehe novega parlamentarnega režima. Na drugi strani pa se je bati, da v slučaju needinosti med Jugoslovani ostanemo izven kombinacije in trpimo vse zle posledice, ki zadenejo narod, kateri se sam brez tehničnih vzrokov izloči od sodelovanja pri državni upravi. Bolj kakor kdaj bi bilo danes potreba, da se jugoslovanska delegacija dogovori za enotni postop. Nekaj dobre volje bi zadostovalo in težkoče bi zlasti tedaj izginile, če izločimo vsa ona vprašanja, ki bi mogla postati za sporazumno postopanje usodna.

Ako hočemo tvoriti del velike parlamentarne večine, potem moramo v naprej odkloniti vse osebnosti, vse aspiracije, ki bi zadovoljile le eno stranko, v drugi pa izzvale najhujši odpor. Jugoslovanski minister — ako že naj bo — mora biti mož slišnega zaupanja, ne pa morda politik, ki bi s to častjo bil le dosegel najvišjo stopnjo svojih častihlepih sanj.

Vsenarodni prosep zahteva, da se stvarnim argumentom podvržejo strankarske in osebne pretenzije.

Le v tem slučaju je mogoče, da prinese Bienerthov padec tudi Jugoslovanom zaželjenega sadu.

Klerikalni bluff.

Dunaj, 29. jun.

Snoči je popolnoma nepričakovano nastala v položaju skrajno težavna situacija, ki je grozila otežčiti, če ne onemogočiti stališče novomenovanega ministrskega predsednika barona Gautscha, še predno je

imel lastnoročno pismo cesarjevo v rokah.

Zanimiva epizoda je tem bolj vredna, da jo podamo svojim čitateljem, ker kaže vso megalomanijo slovanskih klerikalcev ozir. njihovih voditeljev, kateri se sme primerjati le še njihova nespretnost. Tudi za način, kako deluje slovanska klerikalna žurnalistika, je afera nadvsem značilna.

Poslanec dr. Šusteršič, ki se vsako leto odtegne slovanski atmosferi v nemški Toblach, je dobil od privatne osebe na Dunaju, ki ga je hotela najbrž naglo informirati o najnovejših političnih dogodkih, brzojavno sporočilo, da je Bienerth demisijsko dal in Gautsch imenovan min. predsednikom. Dr. Šusteršič je nato takoj odpotoval na Dunaj, njegovi žurnalisti pa so morali v »Slovenec« poročati, da je bil ta pozvan k važnim konferencam. »Slovenec« je poskrbel, da je prišla ta vest v dunajsko časopisje ter si je takoj drugi zopet dal brzojaviti, da je dr. Šusteršič konferiral z novim ministrskim predsednikom, kar je zopet brzojavil dunajskim listom.

V nemških krogih je zavladala nad tem čudnim dejstvom prava osupljenost. Baron Gautsch kliče na pomoč na zaupni pogovor dr. Šusteršiča, predno je konferiral z Nemci, Poljaki, Čehi? In zvečer je »Detschböhmsche Korrespondenz« — uradno glasilo nemškega »Nationalverbanda« že prineslo proti Gautschu prav bojaželjne vesti...

Situacija je naenkrat izgledala prav zamačeno in v minist. prezidiju so bili najneprijetnejše dirnenji. Cela stvar je bila namreč od konca do kraja zlagana. Dr. Šusteršič se je hotel predstaviti svoji verni javnosti kot političnega heroja, kot odločilno osebo pri reševanju notranje političnega položaja, zaeno pa opozoriti merodajne politične činitelje, da je že pripravljen se pogajati in barantati. Komična podoba: Telegraf javlja Gautschevo imenovanje in voditelj »neodoljive opozicije« stoji v istem trenutku kakor pričaran sluga pred vratni ministrskega predsednika: bitte sehr, bitte gleich!...

Spekulacija se ni posrečila. Le vesoljna domača klerikalna pamet ima svoje veselje nad ugledom stranke, na Dunaju je trkal njen voditelj zunaj. Uradna brca je prišla z veliko energijo; ministrsko predsedništvo je izjavilo, da so vse vesti o kakih konferencah z baronom Gautschom iz trte izvite. Tudi dr. Šusteršič je

LISTEK.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Šepetavec. (Dalje.)

»Strašno,« je zavzdihnil Tomaž. »Kaj se mora goditi v možganih tega nesrečnega človeka. Nemara je verško blazen.«

Na Tomaža je prizor, ki ga je videl, napravil tak vtisk, da je ves potrt zapustil drevo in se napotil naravnost proti domu. Nič več ga ni mikalo, da bi šel po vasi rekognoscirati. A ko je zavil okrog cerkve in je zagledal pred sabo mežnarjevo hišo, je obstal in se hitro stisnil v senco. Od mežnarjeve hiše se je namreč plazil človek ob zidu in je krenil po cesti do županove hiše, kjer je naenkrat izginil.

»Če se ne motim, je bil to mežnarjev fant — pri županu pa imajo zelo brhko dekle. Na koro poje in molitvenik ima kakor mašne bukve.«

Tomaž je sklenil, da bo mežnarjevega fanta drugi dan prijel tako, da mu ne bo ušel in se je odpravil domov s tolažilno zavestjo, da se bo morda vendar dalo kaj dobiti za kratkočasie.

Naslednji dan je bila nedelja. Tomaž je poslušal župnikovo pridigo z največjo pozornostjo in si napravil o njej kratko sodbo: »ta človek pridiga o verski novosti po lastnih skušnjah.«

Po maši je Tomaž šel z mežnarjevim fantom v krčmo in ga na potu nenadoma trdo prijel.

»Ti se pa dobro pripravljaj za financarja,« mu je rekel. »Ti boš vsakega tihotapca vzel.«

Fant je zardel in plaho vprašal, kaj mu Tomaž hoče.

»Nič ti nočem,« je dejal Tomaž. »Saj sva vendar prijatelja. Le opozoriti te hočem, da bodi previdnejši. Snoči sem te videl, ko si se splazil k županovi dekli.«

Fant je bil ves prestrašen in je Tomaža hitro potegnil na stran.

»Lépo vas prosim — nikar nič ne povejte — če bi to župnik izvedel — raztrgal bi me in pregnal iz vasi.«

»Kaj so župnik tako hudi? Meni se zdi, da so dobri.«

»Saj so dobri, ampak človek bi moral biti brez greha; če pa izvedo za kak greh, pa zdvijajo in na prižnici osramotijo človeka, da mu ni več obstanka.«

»A pri spovedi vendar vse izvedo in kakor sem spoznal, hodite tu vsak mesec k spovedi.«

»Hodimo že — pa kdo bo tako neumen, da bi kaj takega povedal, kar župniku ni všeč. Župnik so trdno prepričani, da ni pri nas nič greha.«

Tomaž se je zdelo potrebno, da izpraša mežnarjevega fanta natančneje in izvedel je toliko mišnih stvari, da je bil nad vse pričakovanje zadovoljen.

»Tempelj kreposti ta vas pač ni — a hinavščina je razvita do redke popolnosti.« To je bil sklep, ki si ga je napravil Tomaž na podlagi informacij mežnarjevega fanta in ki mu je dal pogum, da poskusi svojo srečo pri mežnarjevi Marički. Takoj pri prvem približanju se je izkazalo, da je Marička jako dovezna za tople in laskave besede in ker se tudi ni preveč branila na kmetih običajnim izrazom dopadajenja, je Tomaž zaključil nedeljo z zadovoljivo nado, da nadaljnje njegovo prebivanje v tem kraju ne bo tako dolgočasno, kakor je bil začel.

Vsled prijateljskega občevarja z mežnarjevim fantom je Tomaž tekom prihodnjih dni izvedel še mnogo skrivnosti te fare in ker je spretno vse vporabil, je imel kmalu popoln vpogled v vse razmere.

Naslednjo nedeljo je bil domnjen z mežnarjevim fantom, da pojdeti v sosedno faro na žegnanje, z mežnarjevo Maričko pa je bil domnjen, da pojdeti skupaj domu. Zjut-

raj po maši je dobil na pošti že več dni težko pričakovano poročilo iz Ljubljane. Kozoglav mu je pisal!

»... Bomba je počila. Vsled vednih svaril je Natalija svojega ženina ostro prijela, če jo hoče res samo zapeljati in jo potem na cedilu pustiti, ali če ima poštene namene. Podčastnik je bil zelo ogorčen in dal je Nataliji svojo častno besedo, da jo vzame. Povedal mi je to sam v krčmi »Pri zgubljenem sinu«. Rekel mi je, da Natalijo presrečno in resnično ljubi in da se ž njo poroči, čim postane kancelist. Z ozirom na to sem storil po tvojem naročilu še nadaljnje korake. Iztaknil sem tri pripravnne ženske, ki sem jim plačal vsaki po 20 K...«

Dasi je pismo Tomaža silno zanimalo, je vendar prekinil čitanje. »Kje se je Kozoglav tako izvežbal v goljufiji,« se je vprašal Tomaž »Po 20 kron pravi, da je ženskam dal... a jaz bi prisegel, da jim se po 10 K ni plačal.«

»... plačal vsaki po 20 kron,« je čital Tomaž dalje. »Prvo sem poslal zjutraj k Nataliji na dom. Ženska je pripeljala triletnega otroka seboj. Zdihovali zna izvrstno. Stopila je pred Natalijo in kakor sem jo naučil je rekla: Gospodična! Ta otrok je sinko vašega ženina. Jaz, nesrečna zapuščena zapeljanka, vas prosim, vzemite še otroka, če ste mi prevzeli že ženina. — Natalija se je prestra-

šila in je bridko jokala in je mnogo izpraševala. Babnica je izborna lagala; Natalija ji je vse verjela. Tisti večer je bil velik dirindaj. Podčastnik je prisegel, da nima nobenega nezakonskega otroka in hotel je vedeti, kdo je tista ženska, ki je bila pri Nataliji in kje stanuje, da jo bo tožil. A Natalija je v svoji razburjenosti ono žensko vprašala za vse mogoče stvari, samo ne za ime in za stanovanje. Ker pa se je dala Natalija zopet pomiriti, sem čez tri dni poslal drugo žensko z dveletnim otrokom. Poslal sem jo nalašč ob času, ko je bila samo stara šivilja gospodična Marija doma. Ženska je vprašala za Natalijo in ko je izvedela, da je ni doma, je začela psovati, da naj jo bo sram, ker je ubogi zapeljanki prevzela ženina in njenemu otroku očeta. Razsajala je tako, da je ni mogel nihče nič vprašati in je potem preklinjajoč vso hišo ubežala. Natalija se je silno togotila, toliko bolj, ker se ji vsa ulica smeje. Ta večer je rekla podčastniku, da na njegovo častno besedo nič več ne da. Zaljubljeni podčastnik je novič prisegel, da nima nobenega otroka in je zdaj dolžil svoje stanovske tovariše, da so poslali ti dve ženski z otrokoma do Natalije samodabi ga spravili na slab glas. Natalija mu sicer ni več verjela, a dala se je vendar pogovoriti. Mika jo pač zakon. Naročila pa je, da naj nobene take

dal zvečer po neki korespondenci razposlati, da se mudi na Dunaju, a zgolj v privatnih zadevah —

Danes je v političnih krogih nad tem romanom mnogo smeha in dvotipov. Klerikalni vodja si je skuhal s »Slovencem« prevročeno juho. Bog vé, ali se bo dala ohladiti!!

Mrtvi tolažijo umirajoče.

Kljub temu, da slovenska klerikalna stranka vedno in povsod poudarja svoje demokratično stališče, si vendar ni nikdar upala svojim volilem pokazati pota, po katerih je hodila v državnem zboru. Priznati moramo klerikalnim državnoborskim poslancem, ki so dopisovali v »Slovenca« politična poročila, da so bili mojstri v — prikrivanju in zavijanju! Če so poslanci glasovali z vlado ali pa proti vladi v še tako škodo svojih volilec, je znalo njihovo glasilno stvar tako mojstrsko in demagoško zaviti, da so bili nezavednezi globoko v srcu prepričani o delavnosti in požrtvovalnosti svojih poslancev. Dvom o kakem koraku »Slovenskega kluba« pa je bil izključen, kajti osebnost klerikalnih voditeljev je tako narasla, da so hoteli vsakega najmanjšega »malkontenta« kratkomalo izključiti iz stranke. Spominjamo se predvsem dr. Krekovega članka »V kavarniškem dimu«, kjer inteligence naravnost iz stranke potiska. Takrat je pač ta lemenatarski »nadesar« pokazal, da ne zasluži blagodonosnega imena »ljudski tribun«, ampak strankarski tiran. Značaj klerikalizma, splojnega največje demagogije, ki si jo moremo misliti, se nam kaže v tej zahtevi najlepše. Tudi tu je pokazal mojster dr. Krek značaj S. L. S. Hvala mu iskrena za to. Naša naloga pa mora biti, razširiti ta Krekov kavarniški dim po Kranjskem in še preko domačih meja. Če kje, potem se mora klerikalna slovenska večina zadušiti ravno v tem Krekovem kavarniškem dimu.

Klerikalni voditelji so dandanes pobiti. Zavezniki so jih zapustili, ker so bili sami pobiti, zvezda vodnica — dr. Gessmann — pa se je utrnila in odletela v Švico. Kakor raki izpod pokrova, kadar začne voda vreti, tako poparjeni so šli klerikalni voditelji iz Uniona, ko so izvedeli o padcu dunajskih krščanskih socialcev. Temu se tudi ni čuditi, ako pomislimo, koliko je »Slovenski klub« žrtvoval v vseh oziarih, da bi imel v novi zbornici zaslonbo pri krščanskih socialcih in na ta način neposredno pri centralni vladi na Dunaju. Poglejmo samo za par mesece nazaj, ko je vladal v Avstriji § 14. Klerikalna stranka, ki vedno vpije o svoji moči, je mirno gledala in pustila zadati slovenskemu narodu največje krivice. Klerikalna stranka je bila tista, ki je nemški centralni vladi na Dunaju tlačenila in njej na ljubo sama ubijala slovenski življenj na Kranjskem. Če opazujemo postopanje naše vlade, imenovanja višjih uradnikov in sedem Nemcev v ljubljanskem občinskem svetu, kar se je izvršilo vse ne samo s privoljenjem, ampak s sodelovanjem naših klerikalcev, potem lahko rečemo — posebno še, če gledamo razdelitev volilnih okrajev na Koroškem — da je bil rajni dežman s svojimi grabljami napram dr. Šusteršiču slovenski rodoljub!

Zadnje volitve pa so vzele »Slovenskemu klubu« zadnji up. Vse klečeplastvo in vsa izdajstva niso pomagala ničesar, kajti nositelji sistema, od katerega je imel dobiti dr.

Šusteršič nagrado, so politično mrtvi in dejstvo je, da je »Slovenski klub« danes podoben zvestemu hlapcu, ki ni dobil plačila zato, ker mu je gospodar nenadoma umrl. Če je v politiki kako maščevanje za osebno, je bilo gotovo to. In sedaj, ko je kranjska državnozborna delegacija v zadregi, kam naj se obrne, so prijeli katoliški žurnalisti za tisto orožje, ki je lastno samo njim. Kakor otroci pod vaško lipo besede, tako mečejo ti poštenjakoviči svoje lastne grehe na svojega političnega nasprotnika. Ko je prodrlo pri ljubljanskih občinskih volitvah v mestni svet liberalci, dasi vsak otrok ve, da so skrpali novi volilni red za Ljubljano klerikalci in se celo bahali v ravno istem »Slovenca«, kako je demokratičen in pravičen!

Danes pa, ko je dr. Šusteršič s svojim klubom doigral vodilno vlogo na Dunaju in stoji osamljen, pa kričijo, da bo osamljen poslanec dr. Ravnihar. Dr. Šusteršič se pač lahko čuti osamljenega s svojimi tovariši, kajti katoliški centum, na katerega je tako upal in bil pripravljen stopiti vanj, je s porazom nemških krščanskih socialcev spaval po vodi; mesto njega postane bržkone napreden slovenski klub, kar bo za dr. Šusteršiča precej kislo jabolko. Čehi tudi ne bodo več sedli na lim staremu lisjaku, ker poznajo njegovo »slovanstvo« iz onih časov, ko je igral v »Slovenski Enoti« vodilno vlogo. Tako se bo oni smešni stavek, ki je bil napisan pod karikaturo dr. Šusteršiča prav lahko uresničil in v novem parlamentu bodo kranjski in štajerski klerikalci lahko rekli, da so »Samo mi in mi sami.«

Narodno-napredna stranka se za te klerikalne žurnaliste in govornike ne meni, kajti njen poslanec dr. Ravnihar bo dobil prostora in zaslonbe v vsakem naprednem slovenskem klubu. Kakor so ob izvolitvi bivšega župana Hribarja pisali, da bo osamljen, tako pišejo sedaj o dr. Ravniharju. Resnica pa je, da je bil »Jugoslovenski klub«, katerega član je bil Ivan Hribar, močnejši, kakor pa »Slovenski klub«. Brezdomno je, da bo tudi klub, v katerega bo stopil narodno-napredni poslanec dr. Ravnihar, če že ne po številu poslancev, pa gotovo po njih množnostih močnejši, kakor pa dr. Šusteršičev »Slovenski klub«.

Klerikalcem pa, ki so v bodočem parlamentu politično mrtvi, iz srea privoščimo, da tolažijo svoje umirajoče pristaše z neslanimi — dovtipi!

Politična kronika.

Cesar je večeraj zaprisegel novega ministrskega predsednika barona Gautschja. Pri aktu sta intervenirala najvišji komornik grof Gudenus in zunanji minister grof Aehrenthal. Po zaprisegi je cesar sprejel barona Gautschja v daljši posebni avdienci. Po zaprisegi ministrskega predsednika je cesar zaprisegel novega cesarskega namestnika na Nižje Avstrijskem, barona Binertha. Pri tem aktu sta intervenirala grof Gudenus in notranji minister grof Wickenburg. — Tudi barona Binertha je cesar sprejel v posebni avdienci.

Ministrski predsednik baron Gautsch je v soboto prevzel vse posle ministrskega predsednika. Popolnoma izmišljene so vse vesti, da je mi-

nistrski predsednik poklical posamezne poslance k sebi, da bi z njimi konferiral. Ministrski predsednik v tem oziru še ni storil do zdaj nobenega koraka. Laž je torej, da je baron Gautsch poklical k sebi dr. Šusteršiča.

Trije dunajski krščanski socialni poslanci baje ne mislijo vstopiti v krščansko-socialno zvezo, ker bo ta zveza zasledovala le agrarno politiko.

Glede Albanije se je izrazil sultan pri sprejemu ministrov, da upa, da bo sedaj vsako krvoprelitje v Albaniji ustavljeno. Bolgarski metropolit v Bitolju, Ohridi in Dibri so izročili sultanu pri svojem sprejemu v Bitolju adresno, v kateri dajajo duška svojemu prepričanju, da bo izdal sultan vse potrebne odredbe, da bodo vsa plemena in vsi podložniki enakovredni. Tudi deset grških metropolitov je izročilo sultanu enako adresno.

V bolgarskem narodnem obranjenju je izjavil vodja liberalcev Radoslavov, da zahteva njegova stranka obširno revizijo ustave in onih določb, ki se ne strinjajo z modernimi zahtevami, vendar pa bo stranka podpirala vladno predlogo ter zahtevala le nekatere malenkostne izpremembe. Govorilo je še 18 govornikov raznih strank, nakar je bila debata zaključena, proti čemer je skrajna levica živo protestirala. Danes govorijo ministri.

Prvi ruski dreadnought »Sebastopol« je spaval večeraj iz baltičke ladjedelnice v morje. Ladjso so gradili ruski inženirji in ruski delavci iz ruskega jekla in sploh je vse, do zadnjega žeblička, ki so ga uporabili pri gradnji, pristno ruskega izvora. Ladjja ima prostora za 23.000 ton in je dolga 180 metrov ter 26'85 m široka.

Tri prvovrstne trdnjave zahteva ruska vlada na rusko-kitajski meji v Mandžuriji. Tozadeven vladni predlog je bil v sredo izročen ruskemu senatu.

Ministrska kriza na Francoskem je bila v štirih dneh končana. Večje težkote je delalo mesto zunanega ministra, ki je ni hotel sprejeti Poincaré, in pa mesto vojnega ministra, ki se ni moglo oddati prvotnemu kandidatu Etienneu, ker je bil Etienne preveč angažiran v maroški kolonialni politiki. Vsled tega so zunanje ministrstvo poverili sekvanskemu prefektu de Selvesu, vojni ministrstvo pa dosedanjemu kolonialnemu ministru Mesinju. Izmed Monisovih ministrov so odstopili Gioran, Perrier, Dumont, Maosé in Boncour. V ministrstvu Caillauxa bodo štirje senatorji in osem poslancev, kar se tiče strank, pa štiri radikaleci, 6 socialističnih radikaleci, 1 član republikanske zveze in 1 neodvisen socialist. De Selves je star 63 let; je bil advokat, potem se je posvetil upravni službi, bil je nekaj časa generalni poštni ravnatelj, nato pa sekvanski prefekt. V vprašanju zunanje politike je Selves »nepopoln list«. Njegov trgovski minister Courba, 45 let star, je bil v svoji mladosti priljubljen pesnik in recitator v kabareti na pariškem Montmartru opd pseudonimom Maurice Boukay. Finančni minister Klotz, advokat, je priznan parlamentarec in poznavalec finančnih vprašanj. Minister za javna dela Augagneur je bil profesor na lyonski medicinski fakulteti in pozne-

je guverner na otoku Madagaskar. Kolonialni minister Lebroun je 40 let star, inženir in je bil profesor na pariški visoki trgovski šoli. Vojno ministrstvo je bilo torej zopet po želji radikalec oddano civilnemu politiku, ki bo morda v parlamentu opreznije postopal nego drugi Monisov vojni minister, general Goiran, ki je pravzaprav povzročil krizo Monisovega ministrstva. Politika Caillauxove vlade se bo gibala v istih mejah, kakor politika Monisova, samo nekoliko trdnjša bo.

Na Portugalskem stopi v ponedeljek dekret o ločitvi cerkve in države v veljavo. S tem pa nastane mednarodno pravno vprašanje, ker provizorična vlada ni odgovorila na vprašanja libabonskih diplomatskih zastopnikov, če se nanaša dekret tudi na inozemske cerkve in verske družbe, ki se nahajajo na Portugalskem. Anglija, Nemčija, Francoska in Italija so že izjavile, da ne priznavajo, da bi se dekret uveljavil tudi za tuje cerkve in da bodo, če portugalska vlada tega do sobote ne stori, razobesile na inozemskih cerkvah svoje zastave, vsled česar portugalske oblasti ne smejo prestopiti praga teh poslopij. Rusija, Avstro-Ogrska in Španija bodo to postopanje podpirale, čeprav nimajo njihovi državljani nobene cerkve na Portugalskem.

Štajersko.

Iz Hrastnika. Nad vse pričakovano dobro je izpadla v nedeljo javna telovadba okrožnega izleta v Hrastniku. Udeležili so se slavja po deputaciji bratski društvi iz Rajhenburga in v večjem številu iz Radeč. Korporativno pa sta se odzvala Sokola iz Trbovelj in Zagorja. Telovadba, pri kateri je bilo čez 500 gledalcev se je vršila točno in elegantno. Posebno vjam na orodju se niso mogli vzradoščeni gledalci dovolj načuditi. Iskrena zahvala bratom telovadcem! Sprejema Sokolov sta se tudi udeležili gasilni društvi iz Dola in Hrastnika. Posebno slednja je pokazala društveni duh s tem, da se je udeležila slavja z zastavo. Hrastniško dolskim gospod in gospodičam pod marljivim vodstvom gđe. Mici Sorčaneve in Ljokze Rošove pa se tem potom prav pristrno zahvaljuje mo za njihovo neutrudljivo delovanje, katero je prineslo Sokolu lepo število kronc čistega dobička. Cast jim! Srčna sokolska zahvala pa tudi vsem udeležencem, kakor tudi onim domačinom, ki so na kakršnikoli način pripomogli k tako navdušenemu slavju sokolske ideje. Slava in Na zdar jim!

Politične obravnave v Celju. Vojniški kaplan Cinglak je bil obsojen na 48 ur zapora ozir. 20 K globe, ker je brez povišja ozmerjal napr. postelnika v Trbovljah pri Celju za bedaka. — Celjski ključavničar Gradt je bil zaradi napada na urednika Watzlaweka obsojen na 50 K globe. — Pred celjskim okrajnim sodiščem je bilo doslej že kakih 30 pravnaradij zanjnih državnozbornih volitev. Mnogo jih še sledi.

Iz Celja. »Deutsche Wacht« utemeljuje v svoji zadnji številki abstinenco Nemcev pri zadnjih državnozbornih volitvah v Savinski dolini. List pravi, da Nemci zatega delj niso šli volit Robleka, ker jim je bil kot državnim poslanec preveč naroden in ker so slovenski naprednjaki (mišljeni je tu v prvi vrsti dež. posl. dr. V. Kukovec) vzdrževali in podpirali list »Südsteirische Volksstimme« v Celju, kateri je napravil Nemcem v trgih in mestih s svojo radikalnostjo in neustrašenim kritikovanjem precej škode. To smo posebej omenili, da postavimo klerikalno obkroževanje o »zvezah« slovenskih naprednjakov z Nemci v pravo luč. Samo po sebi se razume, da so tudi Nemci v Posavju z edino izjemo pravičnega in v prvi vrsti za blagor prebivalstva delujočega barona Moscona istotako izostali od volitve ali pa celo, kakor v Hrastniku, direktno podpirali dr. Benkoviča. Štajercijanci se se seveda ravnali po svojih političnih voditeljih, nemških meščanih. Stališče Nemcev je popolnoma umljivo; za nje je vsakekor boljše, če so pri nas na krmilu narodno manj radikalni in nemške težnje naravnost ali posredno podpirajoči elementi, kakor pa slovenski naprednjaki.

Iz Celja. V naše štajersko uradništvo je došlo te dni več Savinčanov, ki so se pritoževali, da na davčnem uradu v Celju še vedno ni nobenega napisa, tako da ljudje, ki se niso bili v tem uradu, davkarijo po cellem mestu iščejo in sitarijo v vpraševanju. Potolazili smo jih, da se daj, ko ima Savinska dolina najmnogejšega poslanca, za katerim stoji mogočna kmečka zveza, pride stvar kmalu v red.

Iz Ptuj. Klerikalci so vendar sila nevhvaležni ljudje. Štajercijanci so jim pri ožjih volitvah pomagali na vse kriplje, sedaj pa skušajo klerikalci utajiti njihovo pomoč. »Straža« je

z velikim trdom nabrala nekaj števil iz par občin, ki bi naj pokazale, da so štajercijanci glasovali za dr. Ploja. List je imel nesrečo, da je pobral baš take občine, v katerih je imela slov. napredna stranka za Ploja še precejšnje rezerve. Saj sam »Štajerc« potrjuje, da so njegovi pristaši ali ostali doma ali pa so se držali gesla: kmet za kmeta in volili pri ožji volitvi Breneča. »Da ich rief, die Geister —« kaj ne, ljubi prijatelji pri »Straži«? Štajercijanci vam bodo že še svojo pomoč stokrat očitali, pozneje pa se iste sramovati, tega ne prenese nikdo. In štajercijancem mora biti na tem, da se vladajočo slovensko stranko čim prej tem bolje do kosti blamira... Smešno in otročje je, kaj takega tajiti, kar smo po okraju zadnje nedelje na lastne oči videli in sami slišali. Le vprašajte na pr. Ormožane, kako so štajercijanci na shodu v Frankoveh razsajali za Breneča! Tudi g. Gostinčar bi vedel povedati, s kaj vno je pripovedoval v ormoškem kletarskem društvu g. Vaupotič, štajercijanski župan v Pušeni, da je vera v nevarnosti in da je treba iti za Breneča v ogenj. G. Ornič je namreč prijatelj škofov in kogar tako časti in odlikuje sam škof kakor dr. Napotnik g. Ornič, je versko manj nevaren ko konservativni in še pred 4 leti na verski program izvoljeni g. dr. Ploj. Zanimivo je, da si mariborski klerikalni listi ne upajo tajiti, da so slovenski kaplani agitirali za losonromskega podpredsednika »Südmärka« g. geometra Rauterja. Saj »Straža« vedno piše, če zmagajo štajercijanci kje na Dravskem polju, da so zmagali »naši«, to je nemški klerikalci. (Slučaj Rogozla.) Če je tržaška »Edinost« izrekla svoje obžalovanje, da so se vezali klerikalci z nemskutarji in losonromci, je zapisala le žalostno resnico, ki kaže, kako globoko je padla politična morala pri vladajoči slovenski stranki na Spodnjem Štajerskem.

V Ptuj se vrše v dnevih 8., 9. in 10. julija občinske volitve. V zadnjem občinskem zastopu se je sicer čutilo nekoliko opozicije proti Orniču in njegovemu paševanju v Ptuj — Ornič je vsled te rahle opozicije odstopil — vendar pa ni verjetno, da bi se ta opozicija javila v ostrejših oblikah pri občinskih volitvah. Slovenci se bodo skoraj gotovo volitve vzdržali, saj tako daleč se nismo z narodno organizacijo na Sp. Štajerju, da bi začeli s sistematičnim osvobodilnim delom tudi v mestih, dasi bi lahko sčasoma marsikje in tudi v Ptuj tvorili jezikel na tehtnici med bojujočimi se nemškimi strankami.

Od Sv. Štefana pri Šmarju. Veselica ljudske knjižnice. Mlada, komaj 3 mesece stara ljudska knjižnica pri Sv. Štefanu, prav lepo napreduje. Vendar pa ji manjka, kakor vsem takim narodnim ustanovam, gmotnih sredstev. V ta namen priredi 9. julija t. l. ljudska knjižnica Ciril - Metodovo veselico, katere dobiček je namenjen njej sami. Veselica je menda sploh prva pri Sv. Štefanu. Upamo, da bodo p. n. sosode te fare to upoštevali ter prihiteli na ta dan tja gor v obilem številu; saj obeta biti veselica s svojim pisanim sporedom (godba na lok, petje šentjurskega zbora, srečolov itd.) zelo zanimiva. Vnanje rodolube pa, ki jim je sveta narodna stvar na srečo, pa sami ne morejo prihiteti na ta dan k veselici, pa prosimo, naj blagovolijo vpsolati na vodstvo knjižnice v podporo blagohotne zneske.

Iz Mozirja. V ponedeljek 26. junija se je tu vršila uradna učiteljska konferenca za okraja Gornji grad in Vransko. Predsednik šolski nadzornik Jos. Supanek je ob 9. otvoril konferenco in imenoval za svojega namestnika Antona Farčnika, nadučitelja na Polzeli. Za zapisničarja sta se izvolila Čater Fran iz Braslovca in učiteljica Jezovšek iz Vranskega. Obravnavale so se sledeče teme: 1. Kako naj pospešuje šola ljudsko blagostanje s posebnimi ozirom na štedljivost. Glavni poročevalec Anton Farčnik, ki se je zavzemal za varčevanje potom šolskih in poštne hranilnice. Debatirali so gg.: Knaflič, Kramar, Zotter, Bezjak, Burdian in dr. 2. Katere linijature in normalne zbirke šolskih zvezkov se naj vpeljejo za posamezna šolska leta. To vprašanje se je obravnavalo poprej pri lokalnih konferencah in so se sklepi doposlali do 20. majnika glavnemu poročevalcu Ivanu Klemenčiču. 3. Kako pospešuje ljudska šola čebelarstvo? Ta tema se je morala preložiti na drugo leto, ker je bilo premalo časa za obravnavo. O šolskih vrtilih je poročal Lorber iz Braslovca za vranski okraj, Terčak od Františka Ksaverija za gornjegrajski okraj. O okrajnih knjižnicah sta poročala knjižničarja Kramar in Šijanec. V stalni konferenci odbor so se izvolili Lorber, Zotter, Kramar, Farčnik, Kocbek, Šijanec, Pušenjak in Terčak. V okrajni šolski svet vranski Farčnik in gornjegrajski Kocbek.

ženske več ne puste v hišo in če bi se katera prikazala, naj takoj pokličejo redarja. Z ozirom na to sem poslal še tretjo žensko v boj. Ravno opoldne, ko je Natalija slonela na oknu in so ljudje hiteli domov, da jih je bila ulica polna, je prišla ta ženska mimo hiše in je svojemu otroku pokazala Natalijo in začela kričati: »Glej, otrok moj, to je tista ženska, ki hoče tebi vzeti očeta in meni ženina. Vse mi mogočimi ljudmi se je že vlačila, a ker je nobeden drug ni hotel vzeti, pa lovi zdaj ubogega podčastnika. Fej, sramota, fej, jaz ti bom še pokazala. Vse življenje te bom preganjala!« Ljudje so drveli skupaj; ženska je še nekaj časa razsajala, potem pa jo hitro odkurila, še predno je prišel redar. Ko je ta dan prišel podčastnik na obisk, ga je sprejel stari Smola in ga izpovedal temeljito ter ga nagnal s takimi besedami, da mi moj estetski čut brani, jih zapisati. Beseda je dala besedo, končno je podčastnik zagrabil za sabljo, da bi z eksekutorjevo krvjo opral svojo užaljeno čast, a ker je Smola izkazal sablji naravni respekt s tem, da ji je pokazal hrbet in hotel pred njo zbežati, se je podčastnik zadovoljil s tem, da je dvignil svojo nogo in Smoletu pozdravil s podplatom. To je Smoletu zaprlo sapo in ga pripravilo ob dva zoba, s katerima se je dotaknil stopnje. Zaroka je razveljavljena. Pri iskanju

omenjenih žensk sem imel znatne stroške, ki znašajo, glasom priložena detajliranega računa 118 K...

»Likvidirano!« je veselo zaklical Tomaž. »Hura — zmaga je naša.« V naglici je spisal Kozoglavu primeren odgovor, kateremu je dodal bankove za sto kron, ki ga je vzel iz posejilnične blagajne, in se potem odpravil z mežnarjevim fantom na žegnanje v sosedno faro. Tam je preživel vesel dan, kateremu je sledil jako vesel večer, kajti Tomaž je šel z mežnarjevo Maričko sam domov in sicer po bližnji. Na meji domače fare se je Marička ustavila in ni hotela naprej. Šele z velikim trdom je Tomaž dosegel, da mu je razodela vzrok tega obotavljanja.

»Veš, to je tako,« je rekla Marička in sramežljivo povesila oči, »kar se grešnega stori v tuij fari, tega se v domači fari ni treba izpovedati.«

Tomaž je temu načelu z navdušenjem pritrldil in je poleg večne ljubezni in večne zvestobe Marički tudi prisegel, da se ji zaradi njega v domači fari ga bo treba izpovedati nobenega greha.

mežnarjevim fantom v sosedno faro popivat. Spoznal je s kako strogo doslednostjo izvršujejo župljani načelo, da se na ozemlju domače fare ne sme zgoditi noben greh, v tujih farah storišnih grehov pa se ni treba doma izpovedati. Tomažu je resnično imponiralo, kako so znali ljudje napraviti kompromis med svojo vernostjo in med župnikovo versko blaznostjo.

Zakaj da je bil župnik resnično versko blazen, popolnoma blazen, to je spoznal Tomaž nekega večera, ko se je vsled opravkov zamudil v posejilnici. Odpravljaje se domov je slišal iz farovške kleti lajanje in tleskanje. Vedoč, da pri hiši ni psa in ker so bila vrata le priprta je Tomaž prigljal srčno in je šel v klet. Komaj je vstopil, je pa že prestrašen odskočil. Župnik je na pol gol ležal na tleh, priklenjen ob težko verigo, vzdano v zid, in lajal in se bičal in vmes jokal. Tomaž je bil nekaj trenutkov ves trd presenečenja in groze, potem pa je planil k župniku.

»Za boga — kaj vendar delate — saj to je grozno.«

»Pokoro delam, pokoro za svoje grehe.«

»Gospod župnik, to ni pokora, to je blaznost,« je zaklical Tomaž. »Saj živite kakor svetnik, ali kakor mučenik — kake grehe morete imeti.«

(Dalje prihodnj.)

loma težko, deloma lahko ranjenih. Policijski zdravnik je konstatiral, da so bile vse rane polne železnih odpadkov. O storilcih ni sledu, brez dvoma pa gre tu za masčevanje klerikalcev zaradi izida državnozbornih volitev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Notar Bežan umrl.

Marnberg, 30. junija. Tukaj je umrl notar Matej Bežan, star 62 let. Truplo prepeljejo na graško pokopališče.

Strahovit vihar v Kaplji.

Sv. Duh na Ostrem vrhu, 30. junija. Dne 27. junija je razsajal v sosednji Kaplji vihar, kakor ga menda tam še sploh niso doživeli. Trajal je sicer samo 8-10 minut, ali v tem kratkem času je popolnoma uničil gozdove 5 posestnikov. Najmočnejša drevesa leže na tleh. Več hišam in gospodarskim poslopjem je odneslo strehe. Škode je mnogo tisoč kron.

Nesreča na železnici.

Celje, 30. junija. V Rimskih Toplicah se je ponesrečil 44letni železniški delavec Lovrenc Novak. Lokomotiva mu je odrezala nogo. Ponesrečenega, ki je oče 5 nepreskrbljenih otrok, so spravili v celjsko bolnišnico.

Novo ministrstvo.

Dunaj, 30. junija. Danes prevzame novi ministrski predsednik baron Gautsch posle prezidija. Jutri dopolne se bo vršil prvi ministrski svet pod njegovim predsedstvom. Kakor se poroča, se bodo pogajanja ministrskega predsednika s parlamentarci začela še-le v ponedeljek. Kot prvi je povabljen k tem konferencam češkoslovenski politik Urban.

Stranke.

Dunaj, 30. junija. V ponedeljek se vrši v parlamentu konstitutivna konferenca eksekutivnega komiteja nemškega »Nationalverbanda«. Začetkom prihodnjega tedna se bo konstituirala tudi eksekutiva krščansko-socialne stranke.

Praga, 30. junija. Češka državno-pravna stranka je imela včeraj sejo, v kateri se je sklenilo, da morajo njeni člani vstopiti v enotni češki klub. Tudi realistična stranka je imela včeraj jako burno sejo, v kateri se je razpravljalo o razmerju stranke napram Čehom. Razmerje je skrajno napeto.

Češko - nemško vprašanje.

Praga, 30. junija. V »Narodni Politiki« priobčjuje češki politik dr. Baxa članek, v katerem pravi, da izprememba v ministrskem predsedstvu se nikakor ne pomenja izboljšanja situacije za Čeha. Oficijozni krogi v Avstriji se pripravljajo na zopetne češko - nemške pravne konference, toda v smislu nemških zahtev. Zato morajo biti češki politiki, zlasti v tej prehodni dobi do skrajnosti pozorni.

Gautsch in Poljaki.

Praga, 30. junija. »Narodni List« poroča, da se je ministrski predsednik Gautsch popolnoma sporazumel s Poljaki in da je v kratkem predložil parlamentu vodocestne zakone za Galicijo.

Profesor Masaryk.

Praga, 30. junija. Poslanec prof. Masaryk kritikuje taktiko mladočeske stranke in zelo verjetno je, da ne bo več hospitant mladočeskega kluba, ravno tako pa je tudi še vprašanje, ali bo vstopil v enotni češki klub.

Zopet kolera v Trstu.

Trst, 30. junija. Na parniku »Oceanica« se je pripetil včeraj nov slučaj kolere.

Narodni dan na Hrvaškem.

Zagreb, 30. junija. Hrvaško častniško društvo je sklenilo, da ne bo izhajal v Zagrebu in na celnem Hrvaškem 5. julija, to je narodni dan v prid hrvaškim manjšinam noben list.

Turčija in Malisori.

Carigrad, 30. junija. Na pritisk evropskih velesil se je vdala turška vlada, da je priznala Albancem večje koncesije. Ministrski svet je dovolil Malisorom nositi orožje. Turška vlada zgradi na svoje stroške vsa poskodovana poslopja in razdeli med obubožano prebivalstvo živila, ter boče tudi skrbeti za one, ki so šli med vstajo čez mejo. V deželi Malisorov naj opravljajo tudi v bodoče službe le uradniki, ki so zmožni deželne jezika in vojaštvo, ki se dviga iz vrst Albancev, naj ostane v domovini. V Carigradu mislijo, da so vstasi pripravljeni sprejeti te ponudbe.

Carigrad, 30. junija. Turški ministrski svet razglasi, da turška vla-

da še nikakor ni oficijalno dovolila Albancem nositi orožje. Pač pa zahteva, da vsi brez izjeme oddajo orožje in bo turška vlada pozneje posameznim osebam, ki živajo njeno zaupanje zopet izročila orožje.

Porta in Vatikan.

Carigrad, 30. junija. Uradni list se obrača v oficijoznem članku na Vatikan, ter zahteva, da naj Vatikan pomirjevalno vpliva na Albance in pregovori katoliške vstase, da se pokore.

Mottl umira.

Monakovo, 30. junija. Nemški komponist in dirigent Feliks Mottl umira in so zdravniki izgubili vsako upanje, da mu podaljšajo življenje.

Univerza brez teološke fakultete.

Frankobrod ob M., 30. junija. Frankobrodski občinski svet je sklenil ustanoviti lastno univerzo s tremi svetovnimi fakultetami. Teološka fakulteta je izključena.

Novo francosko ministrstvo.

Pariz, 30. junija. Ministrski predsednik Caillaux je razvil svoj program, ter je v svojem programnem govoru poudarjal, da bo novo ministrstvo rešilo kakor hitro mogoče volilno reformo in prišlo pred parlament z novo davčno reformo. V zunanji politiki bo novo ministrstvo zasledovalo staro pot.

Procesija in petarda.

Madrid, 30. junija. Tu se je vršil evharistični svetovni kongres. Ob zaključku kongresa se je vršila evharistična procesija, katere se je vdeležilo nad 50.000 ljudi. V ulici Calle Mayor je naenkrat eksplodirala petarda, ki pa ni napravila nikake škode. Med občinstvom je nastala strahovita panika, procesija se je popolnoma ponesrečila.

Naselitev Avstrijcev v Argentini.

Kelmoraj, 30. junija. »Kölnische Zeitung« poroča iz Buenos Airesa, da namerava avstrijski veleindustrialec Artur Krupp nakupiti v Huttubu in okolici v južni Argentini velikansko zemljišče, na katerih bi naselil 1200 avstrijskih rodbin.

Gospodarstvo.

Zvišanje delniškega kapitala Živnostenske banke. Subskripcija na letošnjo emisijo novih delnic Živnostenske banke imela je jako dober uspeh. Novih delnic bilo je vpisanih več kot 130.000, toraj je bilo za vpisovanje vloženih 100.000 delnic Živnostenske banke emisije 1911 polnih 30% prepisanih. Sedanji polno vplačani delniški kapital znaša 80.000.000 kron in rezervni fond približno 20 milijonov kron.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Naznanilo.

Na c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani
(Tomanova ulica 10, zraven »Nar. doma«)

bode

vpisovanje za I. razred

v nedeljo, dne 2. julija dopoldne od pol 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

Seboj je prinesiti krstni ali rojstveni list in zadnje šolsko, oz. obiskovalno izpričevalo.

Sprejemni izpiti

bodo

v četrtek, dne 6. julija od 9. ure dalje.

Zunanji učenci se lahko tudi pismeno zglase, ako dološljeje imenovane listine pravočasno ravnateljstvu; zglasti se morajo pa vsaj pred izpitom osebno pri ravnateljstvu.

Po odloku c. kr. dež. šolskega sveta se smejo učenci, ki pripadajo po rojstvu ali po rodbinskih razmerah okrajnim glavarstvom v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici in okr. sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, sprejemati v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. dež. šolskega sveta. — Dotični roditelji naj si izposlušajo torej pravočasno to dovoljenje.

V Ljubljani, dne 23. junija 1911.

Ravnateljstvo c. kr. I. drž. gimnazije.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond 610.000 kron

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kapuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni listi dne 30. junija 1911.

Posredniški posred.	General	Nagovni
4% majevna renta	92-20	92-40
4 1/2% srebrna renta	95-90	96-10
4% avstr. kronna renta	92-10	92-30
4% ogr.	91-05	91-25
4% kranjsko deželno posojilo	94-80	95-50
4% k. o. čelike dež. banke	93-65	94-65

Srečka	214-50	220-50
Srečka iz 1. 1890 1/2	306—	312—
„ „ 1894	152-50	158-50
„ zemeljske 1. izdaje	290—	298—
„ „ 2. izdaje	275—	281—
„ ogrske hipotekne	247—	253—
„ d. n. komunalne	500—	510—
„ avstr. kreditne	504—	514—
„ ljubljanske	80-75	86-75
„ avstr. rdeč. križa	69-50	75-50
„ ogr.	44-60	50-60
„ bazilika	33-60	37-60
„ tuzilke	248—	251—

Delniška	466-50	468-50
Ljubljanske kreditne banke	661-25	662-25
Avstr. kreditnega zavoda	547-75	548-75
Dunajske banke družbe	123-75	124-75
Južne železnice	759-40	760-40
Državne železnice	813-25	814-25
Alpine-Montan	287-50	289—
Čelke sladkorne družbe	280-50	281-50
Zivnostenske banke		

Valuta	11-35	11-38
Cekini	117-62	117-82
Marke	95-15	95-30
Franki	94-60	94-80
Lire	253-75	254-50
Rubli		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 30. junija 1911.

Termin.

Pšenica za oktober 1911.	za 50 kg	11-67
Rž za oktober 1911.	za 50 kg	9-23
Koruzi za julij 1911.	za 50 kg	7-13
Koruzi za avgust 1911.	za 50 kg	7-27
Koruzi za maj 1912.	za 50 kg	6-68
Oves za oktober 1911.	za 50 kg	8-04

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2. Sedanji zračni tlak 730-0 mm

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C°	Velikost	Nebo
28.	2. pop. 9. zv.	742-1 743-7	20-1 16-2	sr. jvzh. sr. jug	sk. oblak. del. oblak.
29.	7. zj.	744-3	11-3	slab jug	jasno
30.	2. pop. 9. zv.	741-9 741-2	23-1 18-1	sl. zjzh. sl. jvzh.	del. oblak. soparno

Srednja predvčerajšnja temperatura 16-4°, norm. 19-0° in včerajšnja 17-5°, norm. 19-0°, padavina v 24 urah 0-0 mm in 0-0 mm

Proda se

skoro novo kolo.

Vprašanja pod šifro „kolo“ na upravnishstvo »Sl. Naroda«.

Prve vrste tvernice za galvan-ske elemente in žepne baterije 2254

išče pripravnega

zastopnika.

Ponudbe pod šifro „P. O. 481“ na Rudolfa Mosse v Pragi, Příkopy št. 6.

COGNAC!

STAR, pristen destilat dalmatinskega

vina je najboljšo sredstvo za

slabotne in rekonvalescentne.

Dobi se edino pri tvrdki: 1066

BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

Večja trgovina z lesom išče

kontorista

veščega slovenskega in nemškega jezika (prednost imajo zmožni tudi italijanščine), z večletno prakso v lesni stroki. — Ponudbe na upravnishstvo »Slovenskega Naroda« pod šifro „29“.

Za okraj Zrebnje se takoj sprejme

dacar

ki je že več let v tej službi in ne čez 40 let star. Mora biti tudi kolesar. Plača 100 kron mesečno in prosto stanovanje.

Ponudbe naj se pošiljajo na Alojzija Šlajpaha, reprezentanta v Veliki Loki, Dolenjsko. 2289

Kontoristinja

veščica slovenske in nemške samostojne korespondence ter obenem strojepisja se sprejme s 14. julijem v železarni št. Pogačnik v Rušah.

Naznanilo.

Na c. kr. drugi državni gimnaziji
v Ljubljani, Poljanska cesta

bode

vpisovanje za I. razred

v nedeljo, dne 2. julija dopoldne od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

Seboj je prinesiti krstni ali rojstveni list in zadnje šolsko, oz. obiskovalno izpričevalo.

Sprejemni izpiti

bodo

v četrtek, dne 6. julija od 9. ure dalje.

Zunanji učenci se lahko tudi pismeno zglase, ako dološljeje imenovane listine pravočasno ravnateljstvu; zglasti se morajo pa vsaj pred izpitom osebno pri ravnateljstvu.

Po odloku c. kr. dež. šolskega sveta se smejo učenci, ki pripadajo po rojstvu ali po rodbinskih razmerah okrajnim glavarstvom v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici in okr. sodiščem v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, sprejemati v ljubljanske gimnazije samo po dovoljenju c. kr. dež. šolskega sveta. — Dotični roditelji naj si izposlušajo torej pravočasno to dovoljenje.

V Ljubljani, dne 23. junija 1911.

Ravnateljstvo c. kr. II. drž. gimnazije.

Pojutrišnjem vsi k veselici v Šiško

ki jo priredi društvo za zgradbo „Sokolskega doma“ v Šiški v hotelu „Bellevue“.

JADRANSKA BANKA, FILIJALKA V LJUBLJANI

Selenburgova ulica šte. 7 (nasproti glavne pošte).

Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, priporočila, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predjumi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Promese k vsem žrebanjem.

„ Vloge na knjižice od dneva vložitve „
4 1/2 %
 od dneva dviga, rentni davek plačuje banka iz svojega. — Na tekoči in žiro račun po dogovoru. — Živahna zveza z Ameriko. — Akreditivi.

Eskomptuje: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-krediti. — Borzna naročila. — Inkaso.

Menjalnica.

Centrala v Trstu.

Filijalka v Opatiji.

Več črkostavcev

sprejme „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Robert Smielowski

arhitekt in mestni stavbni mojster

stavbna pisarna, Rimska cesta 2 (Recherjeva hiša)

se priporoča sl. občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov, sprejema nova, adaptacijska in vsa v to stroko spadajoča dela, katera se najsolidneje in po zmerni ceni izvršujejo.

čevljarski poslovođa

vešč slovenskega in nemškega jezika. Kje, pove upravništvo »Slov. Narod.«

**Hotel
Tratnik**

„Zlata kaplja“

Ljubljani

Sv. Petra cesta šte. 27

Lepe zračne sobe.

Priznana fina kuhinja.

Izborne pišče. Nizke cene.

Lepi restavracijski prostori.

Največji restavracijski vrt v Ljubljani

C. kr. avstrijske državne železnice.**Izvodček iz voznega reda.**

Veljaven od 1. maja 1911.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)
 6:48 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
 7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
 9:09 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj, k. Linc, Prago, Draždan, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.
 11:30 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.
 1:32 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.
 3:30 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
 6:35 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inomost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vlissingen, Trbič.
 7:39 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.
 10:10 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst.
Odhod iz Ljubljane (državni kolodvor).
 7:28 zjutraj. Osebn. vlak: v Kamnik.
 2:05 popoldne. Mešanec v Kamnik.
 7:10 zvečer. Mešanec v Kamnik.
 11:— ponoči. Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)
 7:16 zjutraj. Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prago, Lince, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Gorice, Trsta, Trbiča.
 8:52 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.
 9:48 dopoldne. Osebn. vlak iz Trbiča, Jesenic v zvezi na brzovlak iz Dunaja, z. k., Celovca, Vlissingena, Düsseldorfa, Kolína, Wiesbadna, Frankobroda, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Badgasteina, Beljaka.
 11:13 dopoldne. Osebn. vlak iz Gorice, Jesenic, Celovca, Beljaka, Trbiča.
 2:59 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.
 4:18 popoldne. Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Gorice, Trsta, Jesenic, Trbiča.
 6:53 zvečer. Osebn. vlak iz Jesenic, v zvezi na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prago, Lince, Celovca, Monakovega, Solnograda, Badgasteina, Beljaka, Dunaja, z. k.
 8:15 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka, Trbiča, Celovca, Trsta, Gorice, Jesenic, Trbiča.
 9:07 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja, St. Janža.
 11:22 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca, Beljaka, Trsta, Gorice, Jesenic.
Prihod v Ljubljano (državni kolodvor).
 6:41 zjutraj. Mešanec iz Kamnika.
 10:59 dopoldne. Mešanec iz Kamnika.
 6:10 zvečer. Mešanec iz Kamnika.
 10:30 po noči. Mešanec iz Kamnika le ob nedeljah in praznikih.
 Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednjem evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Narodna knjigarna**Vaška kronika.**

Spisal Ivan Lah.

Cena broš. K 1-70, vez. K 2-70 s pošto 20 v več.

Krasne in zanimive povesti iz dolenskih preteklosti, iz časa turških vojsk in kmetijskih puntov.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.

Cena broš. K 1-50, vez. 2-50, s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.

Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravljala na Slovenskem kmetijski punt. Kmetijsko ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovanja. Ponekod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam opisuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.

Cena broš. K 2—, vez. K 4—, s pošto 40 v več.

Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskimi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.

Cena broš. K 1-60, vez. 2-60, s pošto 20 v več.

To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.

Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesnega dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriot.

Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.

Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Žun.

Cena K 3—, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejšo delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.

Preložil Vladimir Levstik.

Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.

V tem „odlomku najdenega rokopisa“ so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

To je gniljiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gosposkih ulic in to poplačalo s svojo življensko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena —80 v, vez. K 1-60, s pošto 20 v več.

Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojske, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek obdobjanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.

Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

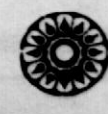
Ozadje tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katere je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprinese plemenite žrtve, dokler se naposled tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.

Cena broš. K 1—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humora.

Ljubljana Prešernova ulica 7 Ljubljana